

Dikke darm

CT-scan - colon

In overleg met uw arts heeft u besloten om een ct-scan te laten verrichten. CT staat voor Computer Tomografie. In deze brief geven wij u informatie over de gang van zaken voor, tijdens en na de CT-scan.

Wat is een CT-scan

Een CT-scan is een onderzoek waarbij met gebruik van röntgenstralen dwarsdoorsneden worden gemaakt van het lichaamsdeel dat moet worden onderzocht. Op deze manier is het mogelijk eventuele ziektes of afwijkingen op te sporen.

Het is belangrijk dat u voor het onderzoek de instructies hieronder goed opvolgt. De afspraak kan alleen doorgaan als u zich hieraan houdt.

Zwangerschap

Als u zwanger bent of denkt te zijn, neemt u dan vóór het onderzoek contact op met uw behandelend arts. Een radiologisch onderzoek kan in de eerste maanden van de zwangerschap schadelijk zijn voor de ontwikkeling van het ongeboren kind.

Borstvoeding

De contrastmiddelen die we gebruiken bij de CT-scan hebben geen invloed op borstvoeding. U kunt gewoon borstvoeding geven, ook als u contrastmiddel toegediend krijgt.

Contrastmiddel en nierfunctie

Soms is het nodig om tijdens het onderzoek jodiumhoudend contrastmiddel via een infuus toe te dienen. Omdat dit contrastmiddel door de nieren wordt uitgescheiden is het belangrijk dat we uw nierfunctie controleren. Dit gebeurt via bloedonderzoek. Afhankelijk van de uitslag zijn soms aanvullende maatregelen nodig. Als dat bij u het geval is, wordt u gebeld door het ziekenhuis. Wanneer uit het bloedonderzoek blijkt dat er geen aanvullende maatregelen nodig zijn, nemen wij geen contact op.

Allergische reactie

Heeft u in het verleden een overgevoeligheidsreactie gehad bij toediening van jodiumhoudend contrastmiddel? Meld dit dan bij de aanvragend arts en bij de afdeling Radiologie. Soms is het dan nodig voor het onderzoek medicijnen te gebruiken.

Buscopan

Tijdens het onderzoek krijgt u het medicijn Buscopan via een injectie in de bloedbaan toegediend. Heeft u een hoge hartslag als gevolg van een te snel werkende schildklier of als gevolg van hartfalen? Meld dit aan de laborant. Indien u na het onderzoek last krijgt van pijnlijke rode ogen, meld dit dan direct bij uw huisarts/huisartsenpost.

Combinatie met andere onderzoeken

- Heeft u een coloscopie gehad waarbij een biopsie is afgenomen? Dan kan pas **na minimaal 3 dagen** een CT colon plaatsvinden.
- Heeft u een onderzoek van de maag en/of darmen met bariumpap gehad? Dan kan pas **na minimaal 1 week** een CT colon plaatsvinden.

Vorbereiding

Dieet

Om de darmen zo goed mogelijk in beeld te brengen, is het noodzakelijk dat u vanaf één dag voor het onderzoek een vezelarm dieet volgt (zie bijlage 1). Ook moet u het medicijn Telebrix Gastro volgens schema innemen. U krijgt dit medicijn mee als u een afspraak maakt voor het onderzoek. Telebrix Gastro zorgt ervoor dat u dunne ontlasting krijgt zodat de meeste ontlasting uit de dikke darm verdwijnt. In de bijlage 2 staat uitleg over het vezelarme dieet en gebruik van Telebrix Gastro.

Medicijnen

Gebruikt u medicijnen? Dan kunt u deze blijven gebruiken zoals u gewend bent. Als dat niet het geval is, bespreekt de arts dit met u.

Gebruikt u anticonceptiepillen? Dan kan als gevolg van de diarree de anticonceptie minder betrouwbaar worden. Wij adviseren u om in die maand ook een andere vorm van anticonceptie toe te passen.

Neem in de volgende gevallen contact op met uw behandelend arts voordat u start met het dieet:

- **U volgt al een ander dieet, bijvoorbeeld diabetesdieet bij diabetes mellitus of een vocht- of natriumbepert dieet bij hart- of nierziekten.**
- **U heeft een stoma.**
- **U moet braken of u wordt onwel tijdens het volgen van het dieet.**

Kleding

Bij een CT colon bestaat de kans dat kleding wordt bevuild door dunne ontlasting. Neem daarom reservekleding mee.

Het onderzoek

Voor het onderzoek is het nodig dat u de kleding uittrekt. U krijgt van de laborant een speciaal schort om tijdens het onderzoek te dragen.

- De laborant geeft u uitleg over het onderzoek.
- De laborant vraagt u op uw zij te gaan liggen.
- Op de onderzoekstafel wordt een dun slangetje met een ballonnetje in de anus ingebracht. Het ballonnetje wordt opgeblazen zodat het slangetje er niet uit kan vallen.
- Via een apparaat wordt koolstofdioxide (CO₂), via het slangetje, in de darm geblazen, waardoor de darm zich kan ontplooien. De druk wordt continu gemeten, zodat er niet te veel koolstofdioxide wordt ingeblazen. U kunt last krijgen van een borrelend of krampend gevoel in de darmen.
- U krijgt het medicijn Buscopan om darmkramp tijdens het onderzoek te verminderen. Dit medicijn verbetert ook de ontplooiing van de dikke darm waardoor deze beter te beoordelen is.

- Soms is het nodig om contrastmiddel via een infuus toe te dienen.
- We maken daarna meerdere scans in zowel rug- als buikligging. U schuift hiervoor met de tafel langzaam door een ring van ongeveer 70 centimeter breed.
- In de ring bevindt zich een röntgenbuis waarmee de foto's worden gemaakt. De röntgenbuis draait tijdens het maken van de foto's rond. Dat maakt wat geluid.
- De radiologisch medewerker vertelt u tijdens het onderzoek wanneer u moet inademen, de adem moet vasthouden en weer kunt doorademen.
- De radiologisch medewerker houdt u door een raam in de gaten. Via een intercom kunt u praten met de radiologisch medewerker.
- Zodra het onderzoek klaar is, wordt het slangetje verwijderd en helpt de laborant u van de onderzoekstafel te komen.
- U kunt daarna naar het toilet gaan. U krijgt van ons een washandje en handdoek zodat u zichzelf kunt opfrissen.

Duur van het onderzoek

Het onderzoek duurt ongeveer 30 minuten.

Na het onderzoek

Koolstofdioxide

De koolstofdioxide wordt door de darm snel opgenomen. Het opgeblazen gevoel neemt in de loop van de dag af. Wel kunt u nog enkele dagen last houden van dunne ontlasting.

Na het onderzoek kunt u weer normaal eten en drinken. U kunt iets te eten meenemen naar het ziekenhuis, zodat u na het onderzoek direct iets kan eten. Als u het prettig vindt, kunt u het eten rustig opbouwen. Dit is echter niet noodzakelijk.

De uitslag

Uw behandelend arts bespreekt de uitslag met u. Na 7 dagen kunt u de uitslag inzien via MijnOLVG.

Bijlage 1: Uitleg vezelarm dieet voor CT-colon

Om het onderzoek te laten slagen is het belangrijk dat u zich aan het vezelarme dieet houdt!

Dieet

Het dieet start één dag voor het CT-onderzoek en bestaat uit vezelarme voeding. De vezelarme voeding zorgt ervoor dat het contrastmiddel zich goed verspreidt over de darminhoud.

CT-onderzoek in de ochtend

Eén dag voor het onderzoek mag u na de avondmaaltijd alleen vloeistoffen drinken zoals sappen (appelsap of andere heldere vruchtenmixdranken), limonade van siroop, frisdrank (ook light), water, bouillon, thee en koffie. Dit geldt totdat het onderzoek heeft plaatsgevonden.

CT-onderzoek in de middag (na 12.00 uur)

Op de dag vóór het onderzoek zijn na de avondmaaltijd alleen vloeistoffen toegestaan zoals sappen (appelsap of andere heldere vruchtenmixdranken), limonade van siroop, frisdrank (ook light), water, bouillon, thee en koffie.

Op de dag van het onderzoek mag u ontbijten met vloeibare etenswaren zoals yoghurt, vla en kwark (zonder stukjes). Na dit ontbijt zijn weer alleen vloeistoffen toegestaan.

Algemeen

Het uitgangspunt is dat vezels en vezelachtige bestanddelen in voeding beperkt worden. Veel voedingsmiddelen bevatten noten, zaden of grove vezels. Kies niet voor deze producten maar neem een naturel variant. Groente en fruit bevatten veel vezels en zijn dus maar met mate toegestaan. Fruit in de vorm van vruchtensappen zonder vruchtvlies, en groente is beperkt tot toegestane soorten. Zorg ervoor voldoende te drinken (minimaal 10-12 glazen per dag).

Niet eten

- Volkoren graanproducten
- Bruin, volkoren en roggebrood
- Tarwe- en maïszemelen
- Muesli
- Volkoren- en meergranenpasta's
- Haverhoutpap
- Zilvervliesrijst
- Vezelige groenten:
Asperges, bleekselderij, zuurkool, snijbonen, sperziebonen, prei, doperwtten, peulvruchten, taugé, maïs, champignons, tomaten, rauwkost, ui, knoflook
- Bepaalde fruitsoorten:
Onrijp fruit, sinaasappel, grapefruit, mandarijn, ananas, mango, kiwi en gedroogde (zuid)vruchten zoals dadels, vijgen, pruimen, krenten, rozijnen, kokos)
- Noten, pinda's en zaden:
Alle pinda-soorten, alle nootsoorten, sesamzaad, maanzaad, zonnebloempitten
- Overige:
Scherpe specerijen en popcorn

Wel eten

- Graanproducten:
Wit brood, beschuit, toast (naturel), witte rijst, pasta (bv. spaghetti of macaroni), pannenkoeken
- Custardpap, lammetjespap (rijstebloempap)
- Groenten en fruit:
Aardappelen. Gaar gekookte groenten zoals wortelen, bloemkool, lof, andijvie, spinazie, vers fruit mits goed rijp, geschild en ontpit zoals appel, banaan, peer
- Alle soorten vlees, vis en kip
- Soepen:
Bouillon en soepen met stukjes vlees/kip, soepballetjes, vermicelli, macaroni en rijst
- Beleg:
Kaas, vleeswaren, alle zoete beleg (behalve pindakaas, marmelade en jam met stukjes fruit), eieren, suiker
- Dranken:
Vruchtensappen zonder vruchtvlees, limonades, frisdranken, thee en koffie, mineraalwater, melk en melkproducten (vla, yoghurt (geen vruchtenyoghurt)), alcoholische dranken
- Tussendoortjes:
Chocolade (zonder nootjes), snoep, ijs, cake (geen koekjes)
- Specerijen:
Zout, peper, paprikapoeder, nootmuskaat, kaneel, peterselie, mosterd, ketchup, groene kruidenmixen

Bijlage 2: Schema gebruik contrastmiddel (Telebrix Gastro)

Telebrix Gastro is een jodiumhoudend contrastmiddel. U begint één dag voor het onderzoek met de inname van Telebrix Gastro.

Als u bekend bent met een schildklieraandoening mag u dit middel mogelijk niet gebruiken. Als dat bij u het geval is, neem dan contact op met uw behandelend arts.

Schema

Gebruik Telebrix Gastro 50 ml

De dag vóór het onderzoek start u met het gebruik van Telebrix Gastro. U kunt de inhoud van het flesje eventueel in een groot glas limonade schenken en opdrinken.

Op de dag voor het onderzoek

- Ontbijt: 1 flesje
- Lunch: 1 flesje
- Avondeten: 1 flesje

Leng de Telebrix Gastro niet aan met 950 ml water, zoals in de bijsluiter staat!

Op de dag van het onderzoek

Precies 1,5uur voor het onderzoek neemt u de inhoud van één flesje Telebrix Gastro in.

U kunt ervoor kiezen het laatste flesje Telebrix Gastro in het ziekenhuis in te nemen omdat dit dunne ontlasting kan veroorzaken.

Bijwerkingen

Telebrix Gastro veroorzaakt dunne ontlasting.

Medicijnen

Tijdens de darmvoorbereiding worden medicijnen mogelijk minder goed opgenomen. Houd daarom rekening met een verminderde werking van medicijnen zoals de anticonceptiepil.

Laxeren

Om optimaal te laxeren is het belangrijk dat u, zo mogelijk, veel beweegt. Voor een goede beoordeling van de dikke darm is het belangrijk dat u zich houdt aan het schema zoals aangegeven.

Schema in het kort

Afspraak vóór 12.00 uur:

1 dag vóór het onderzoek	<ul style="list-style-type: none">• Ontbijt met vezelarm dieet + Telebrix Gastro 50 ml• Lunch met vezelarm dieet + Telebrix Gastro 50 ml• Avondeten met vezelarm dieet + Telebrix Gastro 50 ml• Na het avondeten alleen nog vloeistoffen toegestaan
De ochtend van het onderzoek	<ul style="list-style-type: none">• Alleen nog vloeistoffen toegestaan
1,5 uur voorafgaand aan het onderzoek	<ul style="list-style-type: none">• Telebrix Gastro 50 ml

Afspraak na 12.00 uur:

1 dag vóór het onderzoek	<ul style="list-style-type: none">• Ontbijt met vezelarm dieet + Telebrix Gastro 50 ml• Lunch met vezelarm dieet + Telebrix Gastro 50 ml• Avondeten met vezelarm dieet + Telebrix Gastro 50 ml• Na het avondeten alleen nog vloeistoffen toegestaan
De ochtend van het onderzoek	<ul style="list-style-type: none">• Vloeibaar ontbijt (vla, kwark of yoghurt zonder stukjes). Na het ontbijt alleen nog vloeistoffen toegestaan
1,5 uur voorafgaand aan het onderzoek	<ul style="list-style-type: none">• Telebrix Gastro 50 ml

Vragen?

Stel uw vraag via MijnOLVG

U kunt ons altijd bereiken via [MijnOLVG](#). Heeft u een algemene vraag over vergoeding of betaling? Neem dan contact op met uw zorgverzekeraar of kijk op www.olvg.nl/zorgnota. Meer informatie over bijvoorbeeld kosten, bereikbaarheid, onderzoeken en behandelingen staat op www.olvg.nl maar u kunt ons natuurlijk ook bellen.

Meer informatie online

- www.olvg.nl/radiologie

Contact

afdeling Radiologie, locatie Oost

T 020 599 33 25 (werkdagen 8.15 – 16.15 uur)

E radiologieoosterpark@olvg.nl

Route C1

afdeling Radiologie, locatie West

T 020 510 88 98 (werkdagen 8.15 – 16.15 uur)

E radiologie.afdeling@olvg.nl

Route 15

Oost
Oosterpark 9
1091 AC Amsterdam

West
Jan Tooropstraat 164
1061 AE Amsterdam

Spuistraat
Spuistraat 239 A
1012 VP Amsterdam

Onze Algemene Voorwaarden zijn van toepassing: www.olvg.nl/algemene-behandelvoorwaarden

Aanmelden MijnOLVG via www.mijnolvg.nl | Klacht of opmerking: www.olvg.nl/klacht

Redactie en uitgave: Marketing en Communicatie, 25 mei 2021, foldernr.3235